



A' ROMAI TSÁSZÁRI ÉS AP. KIRÁLYI FELSÉGNEK
KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indúlt BÉTSBÖL Szeredán 31. Oktoberben 1787.

Bóldog Isten !!

Ugyát ama Frantzia fő Minister *Versenes* fokáig munká-
 ű ű lodott közönséges békecsége helyet csak ugyan
 közönséges háborunak kelletiké lenni? Hát nintse-
 neké az *Eulus* Barlangjiban szelek, mellyek az *Eu-*
ropai Politikusok egén jégcsövel fenyegetődzve ke-
 ringő fellegetek a' *Márs* menydörgései nélkül el-*ofz-*
lothatnák? Az *Europai* békecséges szívü böltsebb *Mo-*
nárkhák ugyan azon vólnának, hogy a' magok gond-
 vifelések és *Více* Isteni számadások alatt lévő *Jobbá-*
 gyaikat az arany békecség' bóldog szárnyai alatt tart-
 hatnák; de az irigység, a' vad nemzettségeknek a'
 szelidebbek ellen gyült zabalátlan indulatja a' Kör-
 nyül-



nyúlállásokat arra határozták, melyszerént minden Királyát, Hazáját, Nemzetét és tulajdon élelét szerező igaz keresztény Hazafiak pogány fegyvert tsorbitótt Ősök fegyverét köszörülni készülvén, a' szeget szeggel akarják ki-ütni. Septembernek 22-dig napján a' F. Ts. és Királyi Konstantzinápolyi *Internuntzius*nak felesége minden gyermekeivel és drágább mozditható jószágával edgy Frantzia hajóra költözvén, másnap a' Sitzillia és Tripolis között lévő Málta szigetébe szálladván, kedves Ferjét (a' mint a' Német levelek írják) Konstantzinápolyban a' 7-toronyban hagyá; a' honnan — Egy bizonyos Ujság-író a' Publikum engedelmeiből azt jövendőli, hogy ha az Eg Neutrálitának marad, Belgrád még a' jövő DéceMBERben a' F. Ts. és Királyi Sergek' keze között lesz, és II-dik JOSEF Karátson innepét ott fogja meg-ülni; mert (szól a' német író) azok között a' Belgrád vivására talált modok között, mellyet már sok *Márs* első szülött fiai készítettek, a' Feldmarsal *Laudon Uré* olyonnak találtatott, mellyet, ha a' Törökök tudnák, magok-is meg-vallanák, hogy Belgrádnak meg-vételére leg-jóbb út. A' hordozható táborig betegeket háza, mely nem régiben Bétsből Magyar-Országgra költetették, olyonnak mondatik lenni, melyben edgy egész Regiment el-fekhetik; mellyel Bétsből Áts-mesterek-is mentenek, hogy ott még többeket-is építsenek. — Azt tartják némelleyek, hogy edgy *Muszka Kurir* nem régiben fontos Levéllel érkezett légyen Bétsbe, és bizonyosnak akarják erősíteni, hogy 30 ezer Lengyelek, fő Vezér *Branitzki* és Gr. *Brühl* alatt a' Török ellen tsatára indulnak. Gallitziából tudósítottunk, hogy Brodiba és Lembergbe sok Svetziai és Dániai népek jönnek, kik a' *Muszka Zászlók* alatt, a' Török ellen, voluntéri szolgálatot tenni kívánnak, 's



bizonyosnak erősítik, hogy Svéd és Dán-országok a' Muszka mellett fegyvert fennek. — Tsak most vélekednek vala, a' szárnyára került hírek szerént, némellyek ugy, hogy a' F. Auszriái kétfejü Sasnak az edgy-feju Pruszszus Sastól-is tartani kénék; de ezen vélekedést meg tzáfolni láttatnak a' minden-napi környülállások, mellyek szerént a' Gallitziai tudositások azt erősítik, hogy Tseh és Morva-országból minden nap szabadságosok mennek Gallitziába, és hogy az itt lévő F. Tsászári Tábor annál erősebb légyen, a' Morvába fekvő Regementeknek 3-dik Osztálya Gallitziába megyen; a' honnan könnyen által-láthatni, hogy a' 3-feju két Sasok békeességben vagynak. Azon közben (szól ezen tudositó) a' Törökök az Auszriai Ház ellen a' magok ellenséges fogok fejerét kezdték ki-mutatni. Edgy Sereg ezek-közzül hirtelen rá üte nem régiben Gallitziának *Pakuti* nevü Kerületére, mely Lembergától 25, a' Belsarábiai szélektől pedig 5 mértföldnyire vágyon, és 3 falukat fel-prédálván, minden lovat és más marhát magokkal el-vivének. Minden nap várják Gallitziában az ujj Katonák szedése eránt való parantsolatot, melynek száma, ugy írattik, a' más örökös Tartományokhoz képest 30 ezerre mehet, kik igen könnyen öszve szedethetni mondotnak, mivel itten 50 ezer hadi szolgálatra alkalmos ifjak számláltatnak. — Gallitziában az a' hír támodott, hogy a' *Baskiri* és *Tseremiszi* Kozások, kik mind a' *Máhumed* vallásához tartoznak, nem akarnak a' Török ellen fegyvert fogni, ezen magok mentegetésével: hogy ezt nekik a' *Mahumed* ki-függesztett Zászlója meg-nem engedhetné. — Dántzig' környületéről 300 Familiák, többnyire mind mesteremberek mentenek Kerfonba lakosoknak. — Közön-séges hír, hogy a' hadi *Inzsinérek* Serge-is parantsolatot



latot vett-vólna, melyszerént Magyar-Országra le-induljon, sőt ennek edgyik része a' héten induló félben vagyon. — Ezen hónapnak 14-diken edgynéhány nagy rangu hadi Férfiak érkeztenek vala Szemlinbe, kik még azon étzaka a' Belgrád felől való Szemlini szigetekben meg-jelenvén, a' mint hallatik, az *Eugenius* Fejedelem régi Sántzait meg-visgálták. 8-dik-ban megint 7 gyalog fegyveresekkel meg-terhelt hajok érkezének-meg Péterváradra. Szemlin mellől a' Kereskedő hajokat mind másúvá szállították, hogy a' néppel és más készületekkel érkező hajoknak alkalmas kikötő helyek légyen, és a' népnek szállása e-ránt más rendelések-is tétettnek. Belgrádban a' köz-nép ezen hónapnak 7-dikén ismét, valamint a' mult-nak 27-dikén zenebonáskodni kezdett vala, azon kü-lömbsséggel, hogy most még a' nem emberek — az aszonyok is késsel, kardal, nyársal, konyha kalán-nyal rukkóltanak vala-ki a' Duna partra, és nagy bajt szolgáltattanak a' Basának, mig őket le-tsendesít-heté, A' Belgrádi Basáról azt mondják, hogy még tsak most tett vólna jelentést Konstantzinápolyba, hogy néki igen kevés nagy ágyuji vólnának, és a' mellyek vagynak-is nagyon hibások. A' mi határ-széleinken lévő Törökök azzal biztottyák magokat, hogy ha nékiek az Austriai Udvarral-is hadjak léfzen, ugy lehetetlen győzniek; azért minekutánna ök ezt bizonyoson meg-fogják tudni, Feleségeikkel gyerme-keikkel edgyütt a' F. Tsászár oltalma alá szaladnak; ki minden vallásbélieket el-szenved, és ha a' Török-nek ki-tennék-is Európából a' kontyát, ök tsak ugyan mint Keresztény Tsászári jobbágyok meg-maradhatná-nak, és a' magok földjekre annakutánna vizsiza-me-hetnének; de ez tsak ugyan olyan hir, melyről a' fe-leljen, a' ki ide-hozta. — Angliában olly nagynak irják



írják a' hadi-készületet, hogy az ujj katona szedő Tiszteknek adatott parantsolat szerént itten a' 15 esztendőös nevedékeny ifjakat-is fel-szedik, és magok az öreg lakosok meg-valják, hogy szélesebben ki-terjedett illy hírtetelen való hadi-készületről még nem emlékeznek. — A' Molduvai Vajdáné 12 Tanátsbéli személyekkel edgyütt egy Bafsától vezérlett lovossereg által kezesnek Konstantzinápolyba vitetett. Molduvába és Olah Országba leg közelebb 20 ezer Törökök érkezendők; kiket maga a' Nagy-vezér, edgy hiteles tudositás szerént, ezen esztendőnek végéik 100 ezer Törökkel és 40 ezer Tatárral fog követni. Más részről pedig az eránt tudositatunk, hogy a' Molduvai Hospodár egy jó Summával, melyhez a' Török Tsászár már reményféget tsinált vala, a' Muszkához által szaladott. — A' Pruszsziai hadi-készületeknek Hóllándiába való költetetések máig sem szünt-meg. A' Frantzia Udvar, némely levelek szerént, erőszakos segittséggel akar meg jelenni itten; de már most senkinek sem kívántatik; sőt a' Közön-séges-társaság maga meg izente, hogy semmi segittség nélkül nem szükölködik. — Minekelötte a' Pruszszus katonáknak hadi-tudományokat tsak hallották és nem tapasztalták volna a' Hóllandusok, éppen tehetetlennek tartották, hogy ezen katonák magokat a' Tenger vízére bizván, tsonakokban által szállanának, és azokban a' keskeny helyeken, melyek mindenüt ágyukkal oltalmaztatnak vala, el-mehetnének: azonban nem gondólták-meg ök azt, hogy a' Pruszszus Huszárok, ha az idő's alkalmatofság kívánná, ágyukkal meg-rakott hajokat-is meg-venni alkalmasok volnának: pedig mind-ezeket az Amsterdami vitéz Hazafiak véghez-menteknek lenni tapasztalák. A' Hóllándiai hadi-fogjak többnyire Véselben tartotnak; az hová az Am-



sterdami ütközet után-is 400-an vitetének. Ezek-között találtatik edgy Lelki Atya-is, Tiszteletes Grön János Uram, ki, az Ur szöllője Gyepűjén kívül, éppen a' tselekedeten találtatott, midön Naarden és Amsterdám között a' töltést tulajdon maga kezeivel, kerefztül akarta jukasztani. Ezt látván a' Pruszszus Katonák be jó munkás férfi, kézi munkára kényszerítették, és a' hajokan való Pruszszus hidaknak tsinálására alkalmaztaták, azután pedig a' *Márs* rab-vasára verék. A' Fejedelem aszszony 17. Hóllándus urakat nevezett meg, kik Hágába menő uttya meg-akadájoztatásának részesei vóltanak, kiknek büntetésekre tsak azt kívánnyá, hogy minden hivataljoktól fosztafsanak-meg. Az Amsterdám által bé-botsáttatott viz, mely 72 falukat borított vala-el, edgy néhány Milliomnyi károokra betsültetik, a' föld edgy néhány esztendőre meg-vagyon romólva; azonban mit nyerének vele? — A' mint hallatik, némely Lengyel Uraknak, kiknek Ukrániában nagy jószágaik vagynak, a' Muszka részről jelentetett, hogy a' Tábor számára éleféget u. m. Gabonát, igen illendő árron, egy Lengyel-koblet I arannyon szolgáltatnának, melyről most tzedulával fizetvén, bizonyos idő múlva usorástól edgyütt le-fognák fizetni. Nagyon tartanak attól, hogy a' Dnister folyo-vize mellett lévő Muszka Tábor, az ott lévő szükség miat Lengyel-Országba fog nyomulni. — A' Volhiniaiak-is olly szükségek között vagynak, hogy a' köz-nép korpát mondatik főzni és enni. Dántzigban, Königsbergben Rigában 's más helyeken-is töltik liszttel a' tannákat a' Muszka Népnek elefégül. Még Magyar-Hazánkban-is fok részeken drágaságtól félhetünk.

Pokatelekről így tudósittatunk: Ezen folyó honapnak 8-dikán ezen N. Vármegyében-is, Tata mező



mező Várofsában közönséges gyűlés-tartatván, a' Rendek az ő Fejedelmekhez való hűséget, a' kívánt katonák' ki-állitásának meg-ajánlásában tellyes készséggel bizonyofsá tettek. A' gyűlés, mivel ebben a' Katonák ki-állitásán kívül semmi elé nem vétetett, csak egy fertály oráig tartott. A' 195 főből álló katonaság, az állittoknak gyarfaságok miat már nagyobb részén ki-is állittatott; melynek nagy segittségül vala a' Vormszer Magyar lovos feregének éppen abban az időben lett itt le-mente; mely feregbe az ifjuságnak nagyobb része önként-is bé-akara állani, és minekutánna bé-nem vétettek volna, az őket fogdasó Elöljáróknak-is könnyen engedelmeskedének. „ — Az All-ítélő székek ezen Vármegyében, Sz. Mihály-havának napjával valósággra jutván, a' Vármegye Tiszt-Urai, az All-ítélő székre részszerént pedig az el-töröltetett hivatalakból meg-hagyatott Tifztségekre következendő képpen tétettek által! „

Első Vice Ispánynak, számos érdemeiért Fő szolgabiroaságból 1786-dik esztendőben ezen hivatalra emeltetett *Megyertsi Sissai Károly* Ur meg-maradott. Második V-Ispánynak *Nedetzei Nedetzki Ferentz* Ur, az előtt Komárom Vármegyének G. Perceptora, most pedig a' földmérés dolgában rendeltetett Megye-béli Commissionak All-Commisárifusa, tétetett. — Fő Notáriusi hivatalban *Bajtsi János* Ur érdeme szerént meg-maradott. — Vice Notáriusnak, Veszprém Vármegyéből, ott-is ezzen hivatalt viselt *Mitsinei Benitzki Miklos* Ur által tétetett. — Regestrátornak *Gyerkényi Piber Benedek* Ur maradott. — Filiális Perceptornak *Rigler Ferentz* Ur, Párticuláris Perceptornak *Pötz Ferentz és Baranyai Ferentz* Urak meg-hagyattak. — Contrallorrá volt V. Notárius *Szévaldt Antal* Ur tétetett. — Fiskálifsa a' Vármegyének volt első V. Notáriusfa *Fábris Jofef* Ur lett. „



A' Tatai Járásban : Fő-szolgabiroi hivatalra *Ghitzi és Afsakürthi Ghitzi Ferentz Ur*, ezelőtt azon Járásnak első V. szolgabirája; Vice-Szolgabiro-ságra pedig *Závodi Istvány Ur*, ezelőtt azon Járásnak 2-dik V. szolgabirája emeltettek.

A' Párkányi Járásban : Fő-szolgabironak *Pokateleki Kon.lé Benedek József Ur* meg-maradott; V-szolgabirová *Dubravai Sándor Ur*, ezelőtt ugyan azon Járásbéli Esküt tétetett.

A' Komáromi Járásban : Fő-szolgabiroságban *Khlofz János Ur* meg-erősítetett; V. szolgabironak *Győr Vármegyéből*, ott Eskütti hivatalban volt *Fehérpataki László Ur* által hozatott.

Az Esztergomi Járásban : Fő-szolgabironak, a fő-Ispány Ur ö-Excellentziája Kancelláriáján volt Prochologista *Szentiványi Szentiványi Antal Ur* tétetett; V. szolgabiroságban *Thali Sigmond Ur* meg-erősítetett.

Az All-Törvénysszéknél : Préses *Ordodi Ordodi Mihály Ur*. — Tábla Birák *Laki Mihály, Miskei Pál, Gerdniek Ignátz, és Tsejthei István Urak*. — Szegények Prokátora *Kürthi János Ur*, Sindikusok : *Czina János és Thali István Urak*. — Aktuáriusok : *Milkovich Lajos és Ordodi János Urak*. — Registrátor *Bankó József Ur*.

Tudositás.

A' Kún-Halasi Nemes Tegzes Famillia által jelentetik, hogy a' ki magát 1660ban élt *Néhai Csúzi Mátyás* Successorának lenni meg-tudja bizonyítani, ezen Famillianál N. Solt Vármegyében, mely most Pesth Vármegyével öfzve vagyon kaptsolva, magát jelentse, mert a' fent nevezett *Csúzi Mátyás* után, bizonyos Pusz-
tákról szolló hasznas leveleket találunk. — *Tegzes János m. k.*